

Martinus Kruithof: 'Hoe meer luxe je fokt, hoe meer trammelant'

Kruithof liggen echter in de melkveehouderij. Zij molken jarenlang zwartbonten op de klei-veengrond van Blankenham. Kruithof was daarnaast veehandelaar. Na de invoering van het quotum in 1984 werd de melkplas gaandeweg verleast en maakte het melkvee plaats voor rode vleeskoeien. 'Mijn eerste rode heb ik aangekocht bij De Bruin te Loon op Zand (N.Br.)', vertelt de fokker. 'Een naam en papieren had de koe niet, maar ze was zo luxe bespied.' Gaandeweg bouwde Kruithof via fokken en bijkomende aankopen op de veemarkt het rode vleesveekoppel uit tot 102 stuks. 'Nu zijn het er maar een kleine zestig meer', geeft Egbertje aan.

Marga 26 vertegenwoordigt heden ten dage nog de Margabloedvoering

met Evert. Deze qua afstamming onbekende had de veehouder aangekocht bij Eef Ulte in Oudewater. 'Evert was een aparte, luxe stier', vertelt Martinus. 'Met Evert werden we voor het eerst kampioen op de Utrechtse fokveedagen in 1986.' De stier verhuisde later naar de stallen van KI Kampen. Voor het fokbedrijf was het de tweede stier die naar de KI mocht gaan. De eerder aangekochte Molli's Kees, waarvan de vader eveneens onbekend was, ging Evert al voor.

Martinkonten

Het echte kampioenenbloed in de stal kwam van de dekstier Martin, ook een onbekende qua bloedvoering en eveneens aangekocht bij Eef Ulte. 'Een treinlange, rode stier', zegt Martinus. 'Hij was een stier met grote horens, 1,45 meter, goede benen en klauwen en een brede, diepe borst. Martin bracht kalfjes met konten. Zo'n stier hebben we nooit weer gevonden.' 'Martin vererfde bovendien ook veel melk', geeft Egbertje aan. Zij melkt dagelijks de verbeterd roodbonten voor de opfok van de kalveren. De stier stierf op twaalfjarige leeftijd maar had inmiddels nakomelingen zoals Marga 6 achtergelaten. Marga 6 werd nationaal kampioene te Zwolle, kalfde vijf maal en werd uitgeroepen tot preferente stam-

'Alles gaat hier weg voor de fokkerij, de uitstootdieren gaan naar een afmester.'

Baggerbonte dikkies

Zijn fokdoel omschrijft Kruithof als mooie rode of baggerbonte koeien op goede benen met beste konten: Martin-konten, geen dikbilkonten. 'Langgerekt en diep moet de bilbespieding zijn', licht de veehouder uit Overijssel toe. 'Hoe meer luxe je fokt, hoe meer trammelant.' Het fokken van verbeterd roodbonten heeft hij gaandeweg geleerd. 'Zonder leermeester', verkondigt hij fier. 'Het verbeterd roodbontas kun je nergens mee vergelijken.' Kruithof vervolledigt de selectiecriteria: groot hoeven ze niet te zijn, 1,30 meter is voor hem voldoende. Ze moeten wel handzaam zijn. Om hoogtemaat in het veekoppel te houden kocht Kruithof jaren geleden een monstergrote, witrode koe aan op de veemarkt, van bloedvoering een witblauwe met de roodfactor: 'Ik wilde wat meer maat voor mijn Marga's', legt Martinus uit. 'Het verbeterd roodbontas is nog jong. We zijn nog onderweg naar morgen. We zoeken het goede.' De koe vormde de basis voor de baggerbonte dikkies

bij Kruithof. Gepaard met de witte Belgisch-witblauwdikbil met roodfactor, Jaloux de l'Orgelot, fokte Martinus uit de koe de witrode stier Arend's Jaloux. In combinatie met rode Marga 6 leverde Arend's Jaloux baggerbonte Marga 21 af, de moeder van de kampioensstier Peter. 'Ik paar systematisch rode dieren met witrode dieren, het levert prachtige baggerbonten op.'

Nog tien jaar

Martinus Kruithof fokt met eigen stieren, waarvan hij het sperma laat invriezen. Telkens slaat hij één generatie over om inteelt te vermijden: 'Zolang de dieren maar sterk zijn hoeft dit geen probleem te zijn.' Martinus en Egbertje denken nog niet aan afhaken. Met de MKZ-crisis heeft Martinus zelfs nog DHZ-KI aangeleerd. 'Nog een tiental jaar wensen we het als hobby te doen', verklaart Egbertje. 'Martinus heeft enkel verstand van koeien. De fokkerij brengt bovendien mensen over de vloer en levert vurige gesprekken op.'

Guy Nantier

Martinus Kruithof: 'Verbeterd roodbonten kun je nergens mee vergelijken'

Met de Marga's onderweg naar morgen

Op de nationale verbeterd roodbontkeuring in 2004 presteerden Martinus en Egbertje Kruithof-Kleene super. Twee kampioenes werden door hen gefokt. Ondanks hun gevorderde leeftijd is het fokkerijvuur er nog niet uit. Met de Marga's timmeren zij verder aan de ingeslagen weg.

Martinus is verzamelaar, maar niet alleen van kampioensbokalen. Van al zijn koeien heeft hij een haarpluk in een pot bewaard voor eventuele DNA-bepaling. Ook houdt hij van elke gebruikte stier één leeg spermarietje. De veehouder haalt een paars rietje van Hans H. uit de overvolle trofeeënkast. 'Uit onze eerste roodbonte vleeskoe fokten we de stier Hans H, een rode met witte benen. We hebben er sperma van laten afnemen en invriezen. Nu gebruik ik de stier nog. Binnenkort gaat er van hem nog een kalf geboren worden', zegt Martinus. Kampioenenbloed heeft de stier in stal Kruithof niet gebracht.

Grote naamsbekendheid kreeg Kruithof

moeder vanwege haar drie afstammelingen met meer dan 85 punten voor exterieur. Via embryotransplantatie vloeiende het bloed van Marga 6 in het hele veekoppel. Kruithof paarde haar dochter Marga 26 Kruithof met Gerard (v. onbekend). Hieruit werd Marga 34 geboren, de nationaal kampioene 2003. Ook de kampioensstier Peter (v. Anton) heeft Marga 6 als moedersmoeder.

Martinus relativeert de keuringssuccessen graag. 'De keuring is maar een momentopname', herhaalt hij meermaals. De Margastam geeft snelle groeiers, weet Kruithof, alhoewel hij zelf niets afmest.

Marga 34, nationaal kampioene 2003

